

Tekijänoikeusasioista helluntaiseurakunnissa

Kooste Helluntaikirkon teemawebinaarista 13.11.2025 klo 18

Suomen Helluntaikirkko on laatinut koko helluntailiikettä koskevan sopimuksen GT Musiikkiluvat (Gramex) ja Kopioston kanssa. Helluntaiseurakunnat maksavat näiden tekijänoikeusjärjestöjen käyttöluvat jatkossa Helluntaikirkon kautta.

Helluntaiseurakuntien musiikki HSM ry on lisäksi neuvomassa ja johdattamassa tekijänoikeusasioiden käytäntöön. Neuvontaan sisältyvät Gramexin ja Kopioston lisäksi myös Teoston käyttöluvien asiat. Jatkossa pyritään neuvottelemaan tekijänoikeuksien sisältöehdoista koko helluntailiikkeelle.

Tekijänoikeus on lainsäädäntöön perustuva oikeus, joka suojaa luovan työn tekijänoikeuksia omaan teokseen (esimerkiksi kirjailija, runoilija, muusikko, taiteilija, ohjelmoija, ym.). Se antaa tekijälle oikeuden päättää teosten käytöstä ja levityksestä.

Tekijänoikeuslaki käsittelee jumalanpalvelusta erityistilaisuutena. Julkaistuja teoksia, jotka ovat tekijänoikeuden suojaamia, voidaan tämän perusteella esittää ilman erillistä lupaa jumalanpalveluksessa tai seurakunnan opetustarkoituksessa.

Esittäminen ei kuitenkaan saa olla tilaisuuden pääasia, eikä tilaisuuteen saa periä pääsymaksua tai järjestää sitä ansiotarkoituksessa. Lisäksi tilaisuuden tulee tapahtua vain fyysisesti paikan päällä.

Tekijänoikeusjärjestöt valvovat – Kopiosto valvoo kustantajien oikeuksia, Gramex valvoo soittajien ja laulajien oikeuksia tallenteissa, sekä Teosto valvoo säveltäjien, sanoittajien ja sovittajien oikeuksia.

Helluntaikirkon sopimuksella seurakunta saa käyttöluvan muun muassa laulujen sanojen näyttämiseen sekä taustamusiikin soittamiseen yleisötilaisuuksissa. Tarkemmat ohjeet käyttöluvien sisältöön ovat tekijänoikeusjärjestöjen verkkosivuilla:

- ❖ MUSIIKKILUVAT.FI (GRAMEX): Luvat ja toimialat → Muut luvat → Musiikki seurakunnan toiminnassa
- ❖ KOPIOSTO.FI: Teosten käyttäjille → Teoston käyttöluvat → Julkaisujen ja teosten kopiointi → Muut uskonnolliset yhteisöt

Seurakunnan tulee itse ylläpitää vuosisopimusta Teoston kanssa. Sopimus kattaa musiikin seurakunnan järjestämässä maksuttomassa toiminnassa, kuten kerhoissa, piireissä, illoissa ja muissa vastaavissa. Tarkemmat ohjeet ovat Teoston verkkosivuilla:

❖ [TEOSTO.FI](https://teosto.fi): Musiikin käyttöluvat → Seurakunnat

Tilaisuus voidaan striimata tai tallentaa verkkoon ilman käyttö lupia, jos se ei sisällä tekijänoikeuden alaista sisältöä, kuten musiikkia. Tekijän luvalla esitettävät teokset ovat kuitenkin striimattavissa ja tallennettavissa ilman tekijänoikeuslupia.

Kun tilaisuus sisältää musiikkia tai muuta tekijänoikeuden alaista materiaalia:

- ♦ **Maksulliset tilaisuudet ja tapahtumat** edellyttävät Tapahtumaluvan Teostolta.
- ♦ **Seurakunnan ulkopuolella järjestettävät tilaisuudet** edellyttävät myös maksuttomissa tilaisuuksissa Tapahtumaluvan Teostolta.
- ♦ **Tilaisuuksien striimaus verkkoon Teoston lisensoimilla alustapalveluilla** (YouTube, Facebook, Instagram, TikTok) edellyttää Teoston vuosisopimuksen.
- ♦ **Tilaisuuksien striimaus verkkoon muilla kuin lisensoiduilla alustapalveluilla**, kuten seurakunnan verkkosivuille, edellyttää Teoston Mediapienluvan.
- ♦ **Tilaisuuksien tallentaminen verkkoon** edellyttää Teoston Mediapienluvan.

Raamatun tekstien julkisesta käytöstä:

- ♦ **Raamatun tekstien lyhyiden katkelmien tai jakeiden käyttö** opetuksessa, jumalanpalveluksessa tai ei-kaupallisessa käytössä ovat sallittuja ainakin seuraaville Raamatun käännöksille: Raamattu Kansalle, KR 1938, UT 2020, Psalmit 2024. Tekstin lähde ja käännöksen versio on mainittava lainauksessa.
- ♦ **Raamatun laajempi käyttö** vaatii aina erillisen luvan käännöksen haltijalta.
- ♦ Kirkkoraamatun KR 1992 käyttö edellyttää erillisen luvan Kirkon keskusrahastolta.

Lisätietoja: LUVAT@HELLUNTAIKIRKKO.FI